

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 02 9359 100, факс: 02 9359 101
е-поща: nij@nij.bg, уебсайт: <http://www.nij.bg>

ДО
Г-ЖА РАЛИЦА ПЕТРОВА
РЕДАКТОР В LEX.BG

ДО
СЪДИЯ ГАЛИНА ЗАХАРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ
СЪВЕТ НА НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ
НА ПРАВОСЪДИЕТО

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПЕТРОВА,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАХАРОВА,**

Във връзка с поставените въпроси в Молба с вх. № ДА-03-726/30.06.2023, Ви информирам за следното:

Получих становището на Изпитната комисия по наказателно право и наказателен процес на кандидатите за младши съдии, випуск 2022 – 2023 г. от председателя на Управителния съвет на Националния институт на правосъдието, съдия Галина Захарова.

Краткият отговор на въпроса дали е необходима промяна в начина на обучение на кандидатите за младши магистрати е „да“ – и като продължителност, формат и съдържание.

Правомощията на директор на Националния институт на правосъдието са свързани с осъществяването на управленски и контролно-организационни функции по отношение на дейността и служителите на Института съгласно чл. 255, ал. 1 от Закона за съдебната власт, раздел II от Правилника за организацията на дейността на Националния институт на правосъдието и неговата администрация и Вътрешните правила за организацията и реда на обучителната дейност на НИП. От встъпването ми в длъжност като директор на Националния институт на правосъдието през м. юли 2016 г. подготвихме и бяха приети изменения в Закона за съдебната власт (през 2018 г.), в Правилника за организацията на дейността на НИП и неговата администрация, нови Вътрешни правила за организацията и реда на обучителната дейност на НИП, в сила от 1.01.2019 г., Стратегическите планове за дейността на НИП за 2020-2022 г., и за периода 2023 – 2026 г., които отразяват **практическата насоченост на обучителната дейност и неразривната ѝ връзка с работната среда.**

Ще спомена само една част от измененията, свързани с **начина на обучение на кандидатите за младши съдии.** Това е въпрос, който не трябва да се разглежда изолирано - без да се отчита връзката между формираните умения в процеса на задължително първоначално обучение и необходимостта от тяхното постоянно развиване в текущото обучение. Затова утвърдихме разбирането за съдебното обучение като комплекс от **взаимосвързани хоризонтални политики**, последователно развити в задължителното първоначално обучение, въвеждащото и текущото обучение на съдиите, прокурорите и следователите.

Стандартите за съдебно обучение за ефективно упражняване на длъжностите в съдебната система, които разработихме и се приеха от Управителния съвет на Националния институт на правосъдието на 21.03.2022 г., отразяват тези умения и компетентности и стоят в основата на качеството на обучителната дейност на Института. По проекта „Съвременна учебна среда за съдии, прокурори, следователи и други представители на професионалната общност, осъществяван от Националния институт на правосъдието с финансовата подкрепа на Програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм 2014-2021, в момента се подготвят самообучителни ресурси, които не само предоставят систематичен преглед на правоприлагането по граждански, търговски, наказателни и административни дела, но и фокусират върху необходимите личностни (неюридически) умения и компетентности на магистратите. Предвиждаме тази мащабна дейност да бъде реализирана до края на проекта през м. април 2024 г.

Няма да се спирам подробно на интегрирането на информационно-комуникационните технологии като база за развитие на обучението в електронна среда, което се провежда целенасочено и всеобхватно във всички направления на дейността на Института – задължително първоначално обучение на съдии, прокурори, следователи, въвеждащо обучение на първоначално назначените в органите на съдебната власт и при повишаване в длъжност, текущо обучение на съдии, прокурори и следователи. Електронно-базираните обучения, виртуалните дискусии по практически казуси, симулираните процеси са неизменна част от методологията на първоначалното обучение на съдиите.

През последните години цялостната философия и съдържание на задължителното първоначално обучение в рамките на Европейския съюз се промени. Във фокуса на обучителната дейност е развиването на многофункционални компетентности, които включват професионални умения, познаване и прилагане на правилата на съдебната етика, както и на набор от неюридически умения, свързани с познания за икономическия, социален и културен контекст. Европейската стратегия за съдебно обучение добавя към този компетентностен спектър и юридическото обучение по чужд език.

С Вътрешните правила за организацията и реда на обучителната дейност на НИП в сила от 1.01.2019 г. преосмислихме ролята и компетентностите на постоянния преподавател в контекста на разбирането за преподавателската дейност като комплексен процес, включващ различни форми на подготовка, разработване, провеждане и оценяване на обучението (чл. 7 и чл. 37 от Правилата).

Усъвършенствахме процедурата за подбор на постоянни преподаватели чрез предвиждането на възможността за избор измежду временните преподаватели на НИП (Раздел II на Вътрешните правила за организацията и реда на обучителната дейност на НИП). Регламентирахме нови условия и ред за участие на временните преподаватели в обучителните дейности на Института (вкл. в задължителното първоначално обучение на кандидатите за младши съдии). В съответствие с модерното разбиране за ролята и компетентностите на съдебния учител изготвихме нова Тарифа за възнагражденията на временните преподаватели, ангажирани в обучителната дейност на Националния институт на правосъдието. С решение на Управителния съвет на Института бе определено допълнително възнаграждение на постоянните преподаватели, отчитащо

необходимостта от насърчаване и развиване на техните комплексни умения като съдебни обучители.

Процесът на оценяване на обучението е разработен и систематично провеждан като задължителен и ключов етап в методологията на задължителното първоначално, въвеждащо обучение и текущо обучение на съдиите, прокурорите и следователите. В задължителното първоначално обучение се прилага методът на текущо (в хода на учебния процес) и финално оценяване, насочени към оценяване на професионални знания и умения и компетентности на курсистите (Раздел III на Вътрешните правила за организацията и реда на обучителната дейност на НИП). С **Вътрешните правила за организацията и реда на обучителната дейност на НИП през 2019 г. за първи път се разработиха и утвърдиха критерии за оценяване на постоянните преподаватели**, като процедурата се провежда от комисия с участието на заместник-директора на Института, представители на Програмния съвет и директора на дирекция „Начално и въвеждащо обучение“ (Раздел IV на Вътрешните правила за организацията и реда на обучителната дейност на НИП).

Усъвършенстването на първоначалното съдебно обучение на кандидатите за младши съдии следва да се разглежда в посока на по-голяма индивидуализация на обучението, при отчитане на професионалния опит и умения на обучаемите в този процес. Дискусиите по групи, както и индивидуалната работа на постоянния преподавател с всеки един от курсистите са решителни стъпки, които НИП реализира в тази насока.

Усъвършенстването на процеса на оценяване в контекста на преосмисляне на финалните изпити, които се полагат в задължителното първоначално обучение, е друг важен елемент за промяна на съществуващия модел. Разбирането на съдебното обучение като естествена и неизменна част от ефективното изпълнение на служебните задължения, означава, **че към него не могат да бъдат приложени традиционните форми и методи на оценяване, характерни за класическия учебен процес (полагане на изпит, прилагане на шестобална система и т.н.)**. Изпитите по гражданско и наказателно право и процес, които проверяват юридическата подготовка на обучаемите, на практика не отчитат цялостния набор от умения и компетентности, които стоят в сърцевината на задължително първоначално обучение. По формат и съдържание, те дублират в голяма степен изпитите в конкурса за първоначално назначаване, който бъдещите магистрати вече са издържали успешно. **Обучението в НИП следва да се провежда с презумпцията, че обучаемите разполагат с необходимата правна подготовка, а фокусът на обучителната дейност е да се развият компетентности за ефективно изпълнение на професията съдия, прокурор и следовател и задълбочено изучаване на професионалната практика, в какъвто смисъл са и приетите стандарти за съдебно обучение.**

Следвайки това разбиране за мястото и ролята на задължителното първоначално обучение, считам, че прилагането на ефективна система за текущо оценяване напълно съответства на необходимостта от формиране и развиване на знания, умения и компетентности, а не просто подготовка за финални изпити. Разработен е проект за изменение на Закона за съдебната власт в тази насока, които е внесен за обсъждане от Управителния съвет на Института на заседание на 10.07.2023 г.

В заключение, бих искала да обърна внимание на още един въпрос, който нерядко се подценява, когато говорим за качество на съдебното обучение – а именно, **за взаимовръзката между юридическо образование и съдебно обучение**. НИП стои на входа на съдебната система и в рамките на задължителното първоначално обучение на кандидатите за младши съдии, младши прокурори и младши следователи ясно се открояват някои дефицити на модела на юридическо образование, свързани с правен формализъм, склонност към теоретизиране на учебното съдържание и ограничаване на

способността за критично мислене. Показателен е фактът, че едва 10% от общия брой на кандидатите за младши съдии, младши прокурори и младши следователи в НИП са класирани в първата година след завършване на юридическото си образование. Статистиката, която направихме за последните години показва, че 35 % от кандидатите за младши магистрати са завършили Софийския университет, а останалите проценти се разпределят основно между три университета – Университет за национално и световно стопанство, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и Великотърновски университет „Св.св. Кирил и Методий“. Нека не пренебрегваме и обстоятелството, че само допреди година (до м. юли 2022 г.) обучението по права на човека не беше включено като задължителна дисциплина в юридическите факултети. Придобиването на теоретична подготовка и основни правни познания, включително по Европейската конвенция за правата на човека, не следва и не може да започва в НИП.

Решенията за юридическото образование са неразривна част от дискусиата за входа в съдебната система, която включва и въпросите, свързани с изпита за юридическа правоспособност, конкурсите за влизане в системата, задължителното обучение, професионалното развитие и кадровото израстване. Тези въпроси следва да се разглеждат последователно и системно, за да се постигне ефективност в съдебното обучение, юридическото образование и практика. През м. юли 2021 г. Националният институт на правосъдието стартира дискусия по тези въпроси, като представи предложение до Управителния съвет на НИП относно модела за първоначално назначаване в съдебната система, разработено на базата на исторически преглед на юридическото образование, придобиването на правоспособност, първоначално назначаване на длъжностите младши съдия и районен съдия (1892-2021 г.) и сравнителен анализ на обучението в европейските школи за обучение на магистрати. Предложенията и анализите на НИП бяха публикувани на сайта на Института на 1.09.2021 г. за провеждане на обществено обсъждане, като в края на годината ще организираме публична дискусия по тази тема.

Становището на членовете на изпитнатната комисия по наказателно право и наказателен процес на кандидатите за младши съдии, Випуск 2022-2023 е внесено за обсъждане на заседание на Управителния съвет на НИП, насрочено за 10.07.2023 г.

Към настоящото писмо прилагам становище на Незабравка Стоева, директор на дирекция „Начално и въвеждащо обучение“, отговорна за планирането, подготовката и провеждането на задължителното първоначално обучение на съдиите, прокурорите и следователите.

Приложение: съгласно текста.

С УВАЖЕНИЕ,

Чл. 59 от ЗЗЛД

МИГЛЕНА ТАЧЕВА
ДИРЕКТОР

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 02 9359 100, факс: 02 9359 101

е-поща: nij@nij.bg, уебсайт: <http://www.nij.bg>

следователи и бе определен срок до 31.03.2023 г. за подбор на подходящи дела за провеждането на изпитите.

Екипът за подбор на делата за финалните изпити по наказателно право и процес на кандидатите за младши съдии беше в състав: Ръководител – Мария Кавракова-Аршева, постоянен преподавател по наказателно право и процес на кандидатите за младши съдии, випуск 2022-2023 г.; Мариета Маринова – съдия в ОС – София и Гергана Цонева – заместник-председател на СРС. В указания срок бяха подбрани и посочени 39 наказателни дела от общ характер, които бяха изискани с писмо.

С решение на Съдийската колегия на ВСС по протокол №10 от 21 март 2023 г. бяха определени чрез жребий членовете на изпитната комисия, която да проведе финалните изпити, както и бе приет график на заетост на комисията. В последващи две заседания от 28.03.2023 г. и 04.04.2023 г. Съдийската Колегия промени състава на комисията поради постъпили отводи.

Окончателния поименен състав на комисията за провеждане на финалните изпити по наказателно право и процес на кандидатите за младши съдии, випуск 2022-2023 г. бе, както следва:

Андрей Ангелов Ангелов – съдия в СГС;

Милена Бориславова Рангелова – съдия в АС - Пловдив;

Екатерина Стефанова Роглекова – съдия в ОС – Пловдив;

Даниела Георгиева Талева – съдия в СГС;

Васил Стоянов Гатов – съдия в АС – Пловдив;

Резервни членове:

Петър Иванов Гунчев – съдия в СГС;

Светлин Иванов Иванов – съдия в ОС – Бургас.

Поименният списък заедно с телефони и e-mail-и за контакт бяха изпратени от администрацията на ВСС до e-mail-а на дирекция „Начално и въвеждащо обучение“. След получаването на тази информация, координаторът, отговарящ за обучението на младшите съдии, се свърза с всеки един от членовете, за да ги уведоми накратко каква е процедурата за провеждането на изпитите, какви са задълженията им като членове на комисията, кога са работните срещи и да отговори на всички въпроси, поставени от тях. В допълнение към проведените разговори на всеки един от членовете на комисията бяха изпратени на електронната поща Правилата, заповед за определяне на датите за провеждане на изпитите на курсистите и приетия от СК на ВСС график на работа на комисията.

Съгласно утвърдения график, на 18 април 2023 г., в зала 201 на Националния институт на правосъдието се проведе първото заседание на комисииите. Бе предоставена възможност на членовете от страната (при изразено от тяхна страна желание) да се включат в срещата онлайн чрез zoom. По време на тази среща, водена от мен като директор на

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 02 9359 100, факс: 02 9359 101
е-поща: nij@nij.bg, уебсайт: <http://www.nij.bg>

дирекцията, беше разяснена процедурата, по която се провеждат изпитите и беше отговорено на всички поставени от членовете на комисиите въпроси. След общата част на срещата, бяха проведени отделни срещи на комисиите с постоянните преподаватели по групи. По време на тези срещи постоянните преподаватели представят накратко темите, включени в програмата за задължителното първоначално обучение на кандидатите за младши съдии, както и методологията, по която се извършва обучението.

В периода 24-28 април 2023 г. в Националния институт на правосъдието се проведе работната среща на комисията. По време на тази среща комисията по наказателно право и процес имаше възможността да разгледа предварително подбраните 39 наказателни дела, от които избра 2 за писмен изпит и 20 за устен.

Финалните изпити по наказателно право и процес се проведеха в периода 19 – 23 юни 2023 г., както следва: писмен изпит – 19 юни 2023 г. и устни изпити 22-23 юни 2023 г. Протоколите от работата на комисията бяха предадени на дирекцията на 23 юни 2023 г. и същите бяха изпратени на СК на ВСС на 26 юни 2023 г.

През целия период на провеждане на финалните изпити на комисията бе оказано пълно съдействие и помощ от страна на членовете на дирекцията. Финалните изпити протекоха без наличието на проблеми, които да са видими за членовете на дирекцията. Дирекцията, респ. ръководството на НИП не е било уведомено от комисията за наличието на конкретни слабости и проблеми. Общият успех и резултати от проведените изпити по наказателно право и процес е много добър 5,29 при общ успех от финалните изпити по наказателно право и процес от предходната година отличен 5,87.

В становището на изпитната комисия се поддържа *„неудовлетворение от демонстрираните от кандидатите знания и умения за практикуване на юридическата професия в съдебната зала., че обучението им в НИП не е успяло да надгради тяхната подготовка в университета“* и посочват пропуски по конкретни теми в обучението им.

Не споделям тези констатации и изводи предвид следното:

1. От протокола за резултатите от писмен и устен изпит по наказателно право и процес на кандидатите за младши съдии е видно, че *няма кандидат за младши съдия, който да е получил обща оценка от всички членове на комисията по-ниска от много добър 4,50.*

2. От общо изпитани 39 кандидати за младши съдии, само девет от тях не са получили обща оценка по наказателно право и процес отличен 5,50 и по-висока от отличен 5,50, т.е. само една четвърт от общия брой кандидати за младши съдии нямат обща оценка по наказателно право и процес отличен 5,50. *Три четвърти от тях са с успех по-висок от отличен 5,50.* Анализът на реално постигнатите резултати на изпита не може да доведе до извод за неподготвеност в знанията на кандидатите за младши съдии по наказателно право и процес, тъй като единият от същинските критерии за резултатите от обучението по НИП е именно поставените им оценки в обобщения протокол.

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 02 9359 100, факс: 02 9359 101

е-поща: nij@nij.bg, уебсайт: <http://www.nij.bg>

3. Всяко обучение е двустранен процес, зависещ еднакво и от усилията на учителя и от усилията на обучаемите. Еднозначни, категорични изводи, че „обучението в НИП не е успяло да надгради тяхната подготовка в университета“ са необосновани, тъй като не съответстват на постигнатите резултати, описани по-горе и не държат сметка за самоподготовката и усилията на всеки от кандидатите за младшите съдии.

4. Посочената „неподготвеност“ от комисията по определени теми са част от теми, включени в учебната програма и учебните графици на кандидатите за младшите съдии, випуск 2022-2023 г.

С оглед гореизложената обстановка за провеждането на финалните изпити на кандидатите за младши съдии и поставените от г-жа Петрова въпроси, предлагам следните отговори:

1. Запозната ли сте със становището на членовете на комисията?

Дирекция „Начално и въвеждащо обучение“, респ. ръководството на НИП не е уведомено лично от комисията за констатирани слабости и проблеми в хода на провеждането на финалните изпити по наказателно право и процес. Становището на комисията е сведено до знанието на ръководството от Председателя на ВКС и Председател на УС на НИП.

2. Според Вас необходима ли е промяна в начина на обучение на кандидатите за младши съдии?

Задължителното първоначално обучение на кандидатите за младши съдии се провежда по програма, изготвена от магистрати, съгласувана е с ВСС и е приета от УС на НИП. Включените в програмата теми са съобразени с действащата нормативна уредба и конкретните практически аспекти в работата на младшите магистрати. В хода на обучението се провеждат множество практически занятия – посещения в съдебни заседания, симулирани процеси, писане на съдебни актове, провеждане на практически стажове в районен и окръжен съд. Отделно от това, ежедневно в занятията курсистите имат възможност да се запознават с реални дела и да се произнасят по тях в учебна среда. За провеждането на тези занятия от страна на съдилищата ни предоставят приключили и архивирани съдебни дела.

Националният институт на правосъдието е част от Европейската мрежа за съдебно обучение, откъдето черпи най-добрите европейски практики във връзка с обучението на магистратите. В тази връзка НИП е изследвал моделите на съдебното обучение в страните членки на ЕМСО. От направеният анализ е видно, че в България срокът на задължителното първоначално обучение на младите магистрати е най-кратък и има разлики в организацията на самото обучение.

Промяната на начина на съдебното обучение е един от основните и важни въпроси в предстоящата съдебна реформа и зависи най-много от законодателната и съдебната власт.

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 02 9359 100, факс: 02 9359 101
е-поща: nij@nij.bg, уебсайт: <http://www.nij.bg>

Във връзка с обсъждането на модела за провеждане на задължителното първоначално обучение, НИП планира да проведе кръгла маса, на която да бъдат поканени представители на ВСС, ИВСС, преподаватели, наставници, младши магистрати, преминали обучението си в НИП, както и други представители на магистратската общност. В рамките на тази инициатива ще бъдат обсъдени въпросите, свързани с организацията и провеждането на обучението и всички поканени лица ще имат възможност да изразят своето становище и да дадат евентуални предложения.

3. Какво според Вас трябва да направи директорът на НИП в такива случаи?

За становището на изпитната комисия по наказателно право и процес, випуск 2022-2023 г., не съм уведомявана. Оценката за констатираните слабости би била налице само, ако някой от курсистите не получи обща оценка много добър 4,50 от финалните изпити, съгласно чл. 258, ал. 1 ЗСВ и/или сме изправени пред хипотезата на чл. 258, ал. 2 ЗСВ. За випуск 2022-2023 г. такива резултати не са констатирани за нито един от курсистите.

В случай на хипотеза на реални слабости, описани по-горе, директорът на Института би могъл да проведе среща с постоянния преподавател и курсистите за обсъждане на резултатите от изпитите и констатираните слабости при подготовката.

4. Необходима ли е според Вас промяна в критериите за подбор на постоянните преподаватели и каква е тя, ако смятате, че такава е необходима?

Процедурата за подбор на постоянните преподаватели е подробно описана и регламентирана във Вътрешните правила за организацията и реда на обучителната дейност в Националния институт на правосъдието (ВПОРОДНИП), приети от УС на НИП.

В чл. 31 от тях са разписани условията, на които трябва да отговарят постоянните преподаватели, а именно:

1. Да имат най-малко 8 години юридически стаж и заемат длъжност не по-ниска от съдия в окръжен или административен съд.

2. Да имат опит в обучението на магистрати и/или са преминали специализирано обучение на обучители.

3. Да имат висока професионална компетентност, познават и спазват етичните норми на професионалната общност, притежават методологически и социални умения на обучители, съобразени със специфичните потребности на участниците в учебния процес.

Изборът на постоянните преподаватели на кандидатите за младши съдии се осъществява от комисия, определена със заповед на директора на НИП и е в състав: двама или повече членове на програмния съвет и/или съдии от ВКС и ВАС, които са временни преподаватели, включени в електронния регистър на НИП. Кандидатът представя пред комисията конкретна тема от учебната програма, която е предварително посочена от членовете. По време на това изслушване комисията установява знанията и уменията на

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 02 9359 100, факс: 02 9359 101

е-поща: nij@nij.bg, уебсайт: <http://www.nij.bg>

кандидата по съответната материя, както и наличието на методологически и социални умения на обучител, съобразени със специфичните потребности на курсистите.

Основен принцип при обучението на възрастни, съгласно методологията, изработена от ЕМСО, е съдии да обучават съдии. Ето защо в правилата за подбор на постоянни преподаватели НИП е заложил най-добрите практики, които всички съдебни обучителни школи в Европа прилагат.

Младшите съдии биват назначавани в Окръжен съд, където правораздават 2 години. В рамките на тези 2 години те са подпомагани в ежедневната си работа от наставници. Поради това, изискването преподавателите да са от окръжен съд напълно отговаря на нуждите от обучение на курсистите.

На следващо място, НИП организира специализирано обучение на обучители за развитие на методическа компетентност и умения за приложение на практически и интерактивни методи за обучение.

Проверката за висока професионална компетентност и нравствени качества се извършва чрез предоставяне на становище за конкретния преподавател от ИВСС и съответната колегия на ВСС, които са компетентните органи, установяващи евентуално наличие на конфликт на интереси и наличие на дисциплинарни производства.

Предвид това следва да се подчертае, че критериите, а и самата процедура за подбор на постоянни преподаватели покрива добрите европейски стандарти и има за цел да бъде избран най-подходящия магистрат.

5. По какви критерии се оценява работата на постоянните преподаватели и следва ли да има промяна в тях?

Процедурата по оценяване на постоянните преподаватели се осъществява съгласно ВПОРОДНИП и включва няколко компонента:

1. Писмен отчет на преподавателя (самооценка).
2. Писмена оценка на дирекция „Начално и въвеждащо обучение“, която се извършва чрез осъществени наблюдения по отношение на подготовката и планирането на занятията, на спазването на предварително одобрената и утвърдена програма и всички дейности, свързани с организирането и провеждането на учебния процес в учебните занятия.
3. Резултатите от проучванията на мнението на курсистите за качеството на преподаването.

Оценяването на постоянните преподаватели се извършва от комисия, определена със заповед на директора и е в следния състав: председател - заместник-директор на Института и членове – трима членове на програмния съвет, и директора на дирекция „Начално и въвеждащо обучение“.

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 02 9359 100, факс: 02 9359 101

е-поща: nij@nij.bg, уебсайт: <http://www.nij.bg>

Оценяването има за цел да констатира състоянието и качеството на учебно-преподавателската дейност на конкретния преподавател; да подобрява резултатите от учебно-преподавателската му дейност; да стимулира неговата креативност, инициативност и творческа изява, както и да създава предпоставки за подходящ подбор, квалификация и развитие на преподавателския състав.

Критериите за оценяване на постоянните преподаватели са:

1. Организационно-методическа дейност;
2. Професионално-личностни качества и преподавателски умения;
3. Проучване на мнението на курсистите;
4. Други дейности, осъществявани от постоянния преподавател.

Оценката на организационно-методическата дейност на преподавателя се извършва чрез осъществени наблюдения и включва уменията му да планира, подготви и проведе учебното занятие, като формулира подходящите цели и разработи конкретен план на занятието.

Оценката на професионално-личностни качества и преподавателски умения също се осъществява, чрез наблюдения и включва уменията на преподавателя да мотивира курсистите, да поддържа техния интерес, да стимулира тяхната креативност и др.

Проучването на мнението на курсистите включва резултатите от проведените анкети относно качеството на преподавателска дейност на съответния постоянен преподавател. То се извършва периодично през целия период на обучение.

Последният критерий е свързан с допълнителните участия в различни учебни мероприятия и дейности и повишаването на квалификацията на преподавателя по време на деветмесечното обучение.

Посочените критерии отговарят на европейските стандарти и добри практики в областта на съдебното обучение. Те са различни по своя характер и дават една пълна картина на дейността на постоянния преподавател и неговите качества като такъв.

Процедурата за оценка на постоянните преподаватели е комплексна, всеобхватна, в нея участват всички заинтересовани страни и имат възможност да изразят своето становище относно качеството на учебния процес, респ. уменията на постоянния преподавател.

6. Смятате ли да предприемете кадрови или структурни промени, за каквито призовават членовете на комисията? Ако отговорът е положителен, бихте ли споделили какви ще са те?

Националният институт на правосъдието и неговата администрация осъществява задължителното първоначално обучение на кандидатите за младши съдии, като извършва

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 02 9359 100, факс: 02 9359 101

е-поща: nij@nij.bg, уебсайт: <http://www.nij.bg>

дейности по планиране, координиране и организиране. Провеждането на самото обучение се осъществява от постоянни и временни преподаватели, които са магистрати и експерти в съответната област. Подборът на преподавателите и оценяването им също се извършва от магистрати.

До момента успешно са завършили 17 випуска младши съдии, младши прокурори и младши следователи. Развитието и надграждането на обучителния процес е резултат от многогодишните усилия не само на магистратската общност, но и на високо квалифицирания екип на Института.

Служителите в дирекцията, пряко ангажирана с организирането на обучението, са високо квалифицирани, с дългогодишен опит в съдебното обучение и с ясно изразен стремеж за усъвършенстване и надграждане на постигнатите резултати.

В ход на изготвяне е проект на изменения и допълнения на ЗСВ от страна на НИП, включващ и предложение да отпаднат финалните изпити по чл. 258, ал. 2 от ЗСВ и за въвеждане само на текущото оценяване по време на задължителното първоначално обучение по чл. 249, ал. 1, т. 1 от ЗСВ.

С УВАЖЕНИЕ,

Чл. 59 от ЗЗЛД

Незабравка Стоева